

ÉVES JELENTÉS

– A Pénzügyi Információs Osztály Éves Jelentése a 2008. évre vonatkozóan –

Jelen dokumentum a Vám- és Pénzügyőrség Központi Bűnüldözési Parancsnoksága Pénzügyi Információs Osztályának (a továbbiakban: PIO) a 2008. évre vonatkozó Éves Jelentése. Az Éves Jelentés készítésével a PIO a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 23. § (10) bekezdésében megjelenő tájékoztatási, valamint a Pmt. 29. § (5) bekezdésében megjelenő közzétételi kötelezettségének tesz eleget. Az Éves Jelentés a Pmt.-ben megjelenő törvényi kötelezettségeken túl tömör, általános jellegű összefoglalást ad a pénzmosás elleni rendszerről és a PIO-ról, részletesen bemutatja a PIO felügyeleti tevékenységét, továbbá a Pmt. 1. § (1) bekezdésében meghatározott szolgáltatókat (a továbbiakban: szolgáltatók) a bejelentés-típológiában megjelenő támpontokkal kívánja segíteni.

Összefoglaló a pénzmosás elleni rendszerről és a Pénzügyi Információs Osztályról

A pénzmosás minden olyan tevékenységet felölel, amely a bűncselekmények elkövetéséből származó pénzeszközök legális eredetűvé való átalakítására irányul. A pénzmosás alapvető eleme, hogy az a pénzeszközök illegális eredete leplezésének a céljából valósuljon meg és a gazdasági folyamatokba való integrálása útján legyen „tisztára mosva” azaz legálisként feltüntetve.

A globális gazdaság kialakulásával egyre jobban terjedő pénzmosás elleni hatékony küzdelem érdekében szükségessé vált a pénzmosás elleni egységes, nemzetközi fellépés. E célok megfogalmazása következtében 1989-ben felállításra került a Pénzügyi Akciócsoport (Financial Action Task Force, FATF), amely – informális nemzetközi szervezetként – a pénzmosás (és később a terrorizmus finanszírozása) elleni küzdelem terén nem-kötelező ajánlásaival törekszik az egyes államok intézményrendszerének uniformizálására. Az FATF mellett az Európai Unió is tevékeny részt vállal a pénzmosás elleni intézményrendszer alakításában. Hazánkban az Országgyűlés az uniós jogalkotási kötelezettségének eleget téve fogadta el a Pmt.-t, amely a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló 2005/60/EK irányelvet ülteti át a nemzeti jogrendszerbe.

A Pmt. hatálya alá tartozó pénzügyi és nem-pénzügyi szolgáltatókat pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén bejelentési kötelezettség terheli. A szolgáltató által teljesített bejelentés kötelező eleme az ügyfél-átvilágítás során rögzített adatok, valamint a pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény részletes leírása. A szolgáltató maga dönt abban, hogy a Pmt. szerinti gyanú fennáll-e, és így bejelentést tesz-e. A bejelentési kötelezettség teljesítése révén jut el a „gyanús tevékenységről” szóló információ a szolgáltatótól a pénzügyi információs egységként működő hatóság számára. A bejelentés módját illetően a szolgáltató 2008. december 15-ét követően már kizárólag védelemmel ellátott elektronikus üzenet formájában teheti meg bejelentését.

Tekintettel arra, hogy a Pmt. 3. § 1) pontja alapján a pénzügyi információs egységként működő hatóság a pénzügyi információs egység feladatait ellátó, a vámhatóság külön jogszabályban meghatározott szervezeti egysége, és a Vám- és Pénzügyőrség szervezetéről valamint egyes szervek kijelöléséről szóló 314/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: kormányrendelet) 7. § e) pontja alapján a Vám- és Pénzügyőrség Központi Bűnüldözési Parancsnokságának (a továbbiakban:

VPKBP) a feladata és hatásköre a Pmt. által a pénzügyi információs egységként működő hatóság részére meghatározott feladatok ellátása, a VPKBP-n 2007. december 15-én felállításra került a PIO, amely a pénzügyi információs egységként működő hatóság nem nyomozó hatósági feladatait látja el.

A bejelentésekben megjelenő adattartalom elemzése, értékelése képezi a PIO feladatainak origóját. Az elemző-értékelő munkát követően a PIO a bűnügyi szempontból releváns adatokat a Pmt. 26. §-ának keretei között továbbítja.

A Pmt. az adótitokkal és a vámtitokkal kapcsolatos titokvédelmi rendelkezések alól ad felmentést az adóhatóság és a vámhatóság számára, így a PIO önállóan jogosult a bejelentésben szereplő személyekkel, szervezetekkel kapcsolatos adótitok vagy vámtitok megismerésére, a bejelentés ellenőrzése során annak felhasználására.

A Pmt.-ben meghatározott titokvédelmi rendelkezés (felfedés tilalma) kiterjed a bejelentés teljesítésére, a PIO általi megkeresésre adott adatszolgáltatás teljesítésére, mindkettő tartalmára, az ügyleti megbízás teljesítésének a felfüggesztésére, a bejelentő személyére, valamint arra a tényre, hogy az ügyféllel szemben büntetőeljárás indult-e.

Statisztikai tájékoztatás

A Pmt. 29. § (5) bekezdése alapján a pénzügyi információs egységként működő hatóság az általa vezetett statisztikát az internetes honlapján évente közzéteszi. A PIO olyan statisztikát köteles vezetni, amely alkalmas arra, hogy a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelmet szolgáló hazai rendszer hatékonysága ellenőrizhető legyen.

A PIO 2007. december 15-ével kezdte meg működését. A pénzügyi információs egységként működő hatóság feladatainak ellátása a Pmt. hatályba lépésével egyidejű hatáskör-átcsoportosítást követően az Országos Rendőr-főkapitányságtól (a továbbiakban: ORFK) került a VPKBP-hez.

A PIO megalakulásakor 899 darab le nem zárt bejelentés került átvételre az ORFK-tól. 2007. december 15-étől kezdve már a PIO részére címezve 82 darab bejelentés került megküldésre, így 2007-ben összesen 981 darab bejelentést fogadott a PIO.

A 2008. január 1-től 2008. december 31-ig terjedő időszakban 10 091 darab pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tárgyában tett adatszolgáltatást fogadott a PIO, amelyből 9 680 darab a Pmt. 23. §-a alapján a szolgáltatók által küldött bejelentés.

A PIO által fogadott pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tárgyában tett adatszolgáltatások számának a havi bontását az alábbi táblázat tartalmazza.

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tárgyában tett adatszolgáltatások száma (2008. január 1. és 2008. december 31. közötti időszakban)

Időszak	Összesen (darab)
2008. 01. 01. - 2008. 01. 31.	1043
2008. 02. 01. - 2008. 02. 29.	736
2008. 03. 01. - 2008. 03. 31.	730
2008. 04. 01. - 2008. 04. 30.	858
2008. 05. 01. - 2008. 05. 31.	1021
2008. 06. 01. - 2008. 06. 30.	808
2008. 07. 01. - 2008. 07. 31.	630
2008. 08. 01. - 2008. 08. 31.	543
2008. 09. 01. - 2008. 09. 30.	759
2008. 10. 01. - 2008. 10. 31.	1586
2008. 11. 01. - 2008. 11. 30.	742
2008. 12. 01. - 2008. 12. 31.	635
Összesen	10 091

Forrás: a PIO által vezetett adatbázis

A fenti táblázat alapján megállapítható, hogy 2008. évben átlagosan 841 darab adatszolgáltatás érkezett a PIO-ra havonta. A legtöbb bejelentés január, május és október hónapokban érkezett, a legkevesebb pedig július, augusztus és december hónapokban.

A 2008-as évben a PIO részére érkezett adatszolgáltatás kapcsán 336 esetben került sor a külföldi pénzügyi információs egységek (a továbbiakban: külföldi FIU) megkeresésére. A külföldi FIU-k közül legtöbbször a szomszédos országok FIU-i kerültek megkeresésre.

2008. évben 18 ügyesetben¹ került sor büntetőeljárás kezdeményezésére. Büntetőeljárás támogatására 109 ügyesetben került sor.

Nem a PIO által végzendő felderítés kezdeményezése céljából a VPKBP más osztályára 55 darab bejelentés, felderítés támogatása céljából pedig 1345 darab bejelentés került megküldésre.

A Pmt. 24. §-a alapján összesen 33 alkalommal került sor az ügyleti megbízás felfüggesztésére, és azzal egyidejűleg bejelentés megtételére. Ebből 32 alkalommal bankok, 1 esetben pedig a PIO függesztette fel az ügyleti megbízást.² Ezen tranzakciókat illetően a PIO 5 esetben kezdeményezett büntetőeljárást, 5 esetben pedig büntetőeljárást támogatott.

¹ Egy ügyeset általában számos bejelentést foglal magában.

² A Pmt. 2008. december 15-i módosítását követően a PIO-nak is lehetősége nyílik az ügyleti megbízás felfüggesztésére a Pmt. 24. § (2) bekezdése alapján.

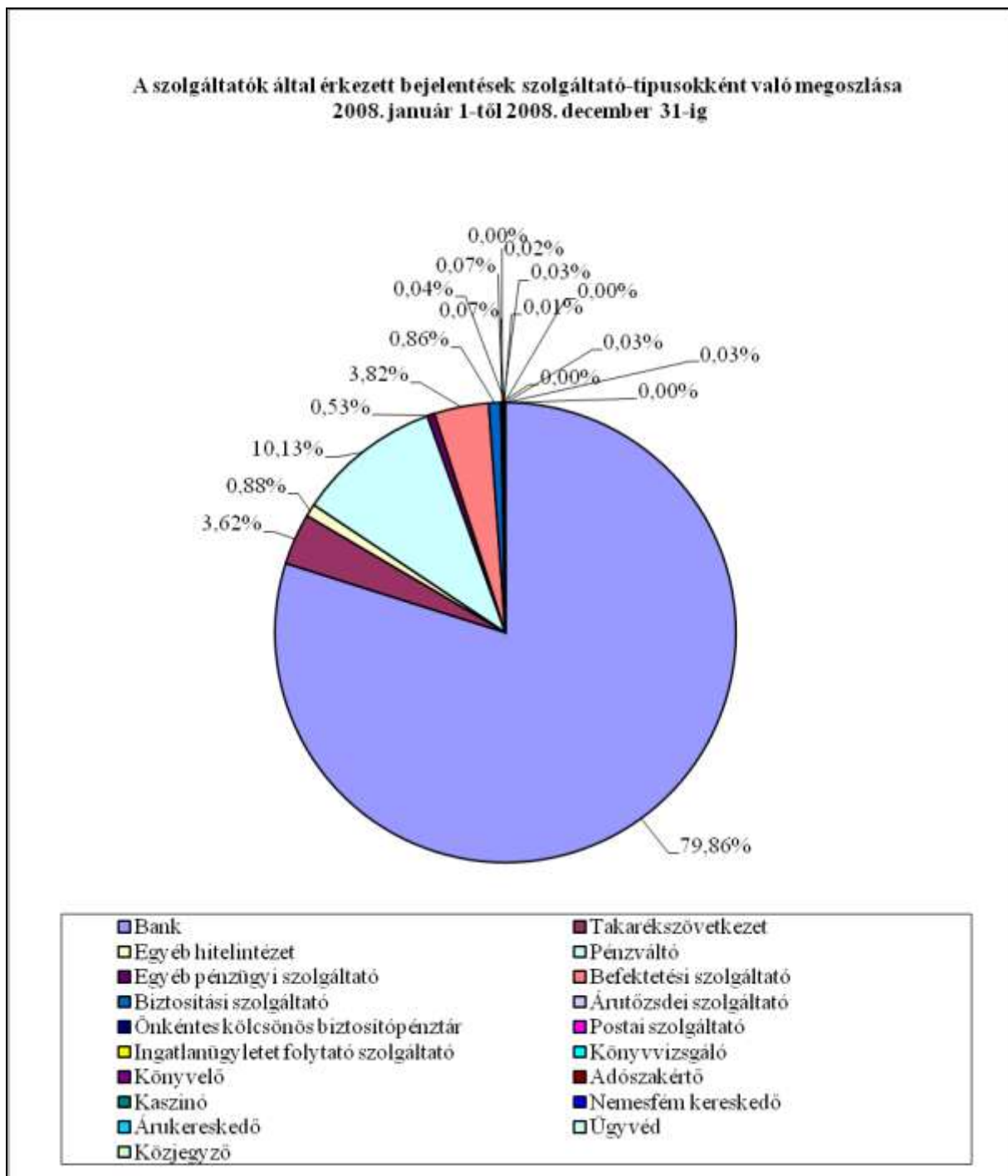
A szolgáltatók bejelentései elkülönítetten kerülnek rögzítésre a PIO adatbázisában. Az alábbi táblázat a szolgáltatóktól 2008-ban érkezett bejelentések (9 680 darab) megoszlását havi bontásban mutatja.

**A szolgáltatók által tett bejelentések havonkénti bontásban
(2008. január 1. és 2008. december 31. között)**

Szolgáltatók	Jan.	Feb.	Már.	Ápr.	Máj.	Jún.	Júl.	Aug.	Szep.	Okt.	Nov.	Dec.	Összes
Bank	787	555	528	676	842	595	460	422	554	1357	508	446	7730
Takarékszövetkezet	41	29	26	31	22	29	15	16	41	42	13	45	350
Egyéb hitelintézet	39	4	5	5	2	0	1	0	0	0	29	0	85
Pénzváltó	110	80	96	82	116	76	61	73	59	97	62	69	981
Egyéb pénzügyi szolgáltató	1	2	2	0	1	8	12	7	6	4	3	5	51
Befektetési szolgáltató	26	14	28	18	1	37	18	1	12	52	123	40	370
Biztosítási szolgáltató	11	7	7	13	13	21	7	5	12	10	8	2	83
Árutőzsdei szolgáltató	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Önkéntes kölcsönös biztosítópénztár	0	0	0	1	0	2	1	0	1	1	1	0	7
Postai szolgáltató	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
Ingyanügyletet folytató szolgáltató	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Könyvvizsgáló	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	3
Könyvelő	0	0	2	0	0	1	0	2	2	0	0	2	7
Adószakértő	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Kaszinó	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nemesfém kereskedő	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Árukereskedő	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	3
Ügyvéd	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Közjegyző	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	4
Összesen													9680

Forrás: a PIO által vezetett adatbázis

Az alábbi diagram a szolgáltatóktól 2008-ban érkezett bejelentések szolgáltató-típusokként való megoszlását mutatja.

Forrás: a PIO által vezetett adatbázis

A bejelentések mintegy 80%-a bankoktól érkezik. A bejelentések között továbbra is – a 2008. év első félévi statisztikájához hasonlóan – a banki bejelentések a volumenhordozók.

A banki bejelentők mellett jelentős számú bejelentés érkezik a pénzváltóktól is. Ez 2008-ban a bejelentések mintegy 10,13%-át adja.

Havi rendszerességgel érkezik bejelentés a takarékszövetkezetektől, befektetési szolgáltatóktól és a biztosítási szolgáltatóktól. Amint azt a fenti táblázat is mutatja, 2008. évet illetően minimális számú bejelentés érkezett az önkéntes kölcsönös biztosítópénztáraktól, a postai szolgáltatóktól, a könyvvizsgálóktól, a könyvelői, az árukereskedelmi tevékenységet folytató szolgáltatóktól, az ügyvédektől és a közjegyzőktől.

A szolgáltatók mellett a PIO a Pmt. 5. §-ában meghatározott felügyeletet ellátó szervektől, valamint a Közösség területére belépő, illetve a Közösség területét elhagyó készpénz ellenőrzéséről szóló, 2005. október 26-i 1889/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló 2007. évi XLVIII. törvény 4. § (3) bekezdése alapján az Európa Unió külső határán működő határvámhivataloktól (beleértve a Ferihegyi Nemzetközi Repülőtéren működő vámhivatalokat is) kap tájékoztatást, külföldi pénzügyi információs egységektől fogad megkeresést, illetve az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvény (a továbbiakban: Kit.) 10. § (1)-(2) bekezdése alapján a szolgáltatóktól és a vagyoni nyilvántartást vezető szervektől fogad bejelentést. E tájékoztatások, megkeresések, bejelentések együttes száma 2008-ban 411 darab volt.

Az alábbi táblázat ezen megkereséseket mutatja be részletezve, havi bontásban.

A felügyeletet ellátó és egyéb szervektől érkező bejelentések (2008. január 1- 2008. december 31.)

Szolgáltatók	Jan.	Feb.	Már.	Ápr.	Máj.	Jún.	Júl.	Aug.	Szep.	Okt.	Nov.	Dec.	Összes
Határvámhivataloktól érkező tájékoztatás	20	24	22	27	22	26	29	7	49	16	2	4	248
Külföldi pénzügyi információs egységtől érkező megkeresés	4	20	12	1	0	7	19	5	23	15	17	19	142
Bejelentés pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések tárgyában	0	0	0	2	0	0	5	2	0	1	1	1	12
Összesen													402

Forrás: a PIO által vezetett adatbázis

Fentiekén túlmenően a **Pénzügyi Szervezet Állami Felügyeletétől** március hónapban 1 db, **területi ügyvédi kamaráktól** augusztus, október, november hónapokban 1-1-1 db, **területi közjegyzői kamaráktól** április, augusztus, szeptember hónapokban 1-1-1 db, november hónapban 2 db, **mindösszesen 9 db.** bejelentés érkezett.

A Kit. 10. §-a szerint a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók, valamint a vagyoni nyilvántartást vezető szervek kötelesek bejelenteni a pénzügyi és vagyoni korlátozás foganatosításáért felelős szerv részére minden olyan adatot, tényt, körülményt, amely arra utal, hogy a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanya a Magyar Köztársaság területén a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés hatálya alá eső pénzeszközzel vagy gazdasági erőforrással rendelkezik, illetve amely arra utal, hogy az adott ügyletből a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanyának vagyoni előnye származik.

A kormányrendelet 7. § f) pontja alapján a VPKBP feladata és hatásköre a Kit. által a foganatosításért felelős szerv részére meghatározott feladatok ellátása. A VPKBP-n belül a PIO hatáskörébe tartozik e feladatok ellátása.

A Kit. 10. §-a alapján nem érkezett a PIO-hoz bejelentés terrorizmus finanszírozásának a tárgyában. 2007. december 15-től 2008. december 31-ig összesen a PIO részére 12 darab bejelentés (9 ügyeset) érkezett a fentebb említett jogszabályhely alapján, azonban ezen bejelentések egyikének sem a terrorizmus finanszírozása a tárgya. A bejelentések kivizsgálása utána a PIO egyik esetben sem hozott a Kit. szerinti rendelkezések alapján intézkedést.

Felügyeleti tevékenység

A Pmt. alapján a PIO gyakorolja az állami vagy szakmai felügyelet alá nem tartozó szolgáltatók felett a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása szempontú felügyeletet. E szolgáltatói kör az ingatlanügylettel kapcsolatos tevékenységet folytató, a könyvviteli (könyvelői), az adószakértői, az okleveles adószakértői és az adótanácsadói tevékenységet folytató szolgáltatókat öleli fel.

A PIO mint felügyeletet ellátó szerv a Pmt. rendelkezéseinek a betartását köteles vizsgálni és biztosítani. A PIO a felügyelet ellátása során – a Pmt.-ben meghatározott eltérésekkel – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) hatósági ellenőrzésre vonatkozó rendelkezései szerint jár el.

A PIO a Pmt. rendelkezéseinek a megsértése, illetve a Pmt.-ben meghatározott kötelezettségek nem megfelelő teljesítése esetén az alábbi intézkedésekkel élhet:

- (1) felhívhatja a szolgáltatót, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket a Pmt. rendelkezéseinek betartására, a feltárt hiányosságok megszüntetésére;
- (2) javaslatot tehet a szolgáltatónak speciális képzési programban való részvételére vagy megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkező alkalmazottak (vezetők) felvételére, valamint a belső szabályzat meghatározott határidőn belüli, meghatározott szempontok szerinti átdolgozására;
- (3) figyelmeztetheti a szolgáltatót;
- (4) kötelezheti a szolgáltatót a jogsértés abbahagyására;
- (5) bírságot szabhat ki, amelyet önállóan vagy más intézkedés mellett is történhet. Az alkalmazható intézkedések közül a bírság kiszabása a legsúlyosabb intézkedési forma. A bírság legkisebb összege 100 000 forint, legmagasabb összege 1 millió forint lehet. A bírságból származó bevétel a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni rendszer erősítése érdekében a Pmt.-ben meghatározott célokra fordítható.

A gyakorlati munka alapján a PIO által végzett felügyelet az alábbi három tevékenységből áll:

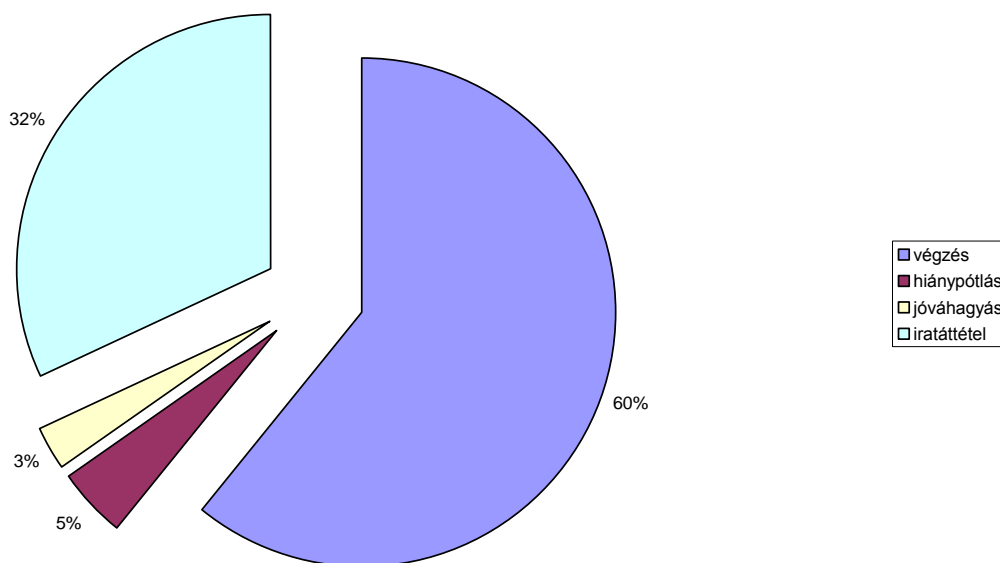
I. Kijelölt személyek bejelentése

A PIO-hoz beérkezett kijelölt személyre vonatkozó bejelentések száma megközelítőleg 6 000 darab, mely bejelentések alfabetikus kategorizálása megtörtént. Az adatok számítógépes nyilvántartásba vétele folyamatosan történik.

II. Szabályzatok feldolgozása

2008. december 31-ig jóváhagyásra beérkezett szabályzatok száma megközelítőleg 2 500 darab, melyből már 1830 darab szabályzat az iktatáson túl egy külön nyilvántartásba is rögzítésre került. Az eddig beérkezett szabályzatok átvizsgálása és a szükséges intézkedés szerinti csoportosítása megtörtént. A benyújtott szabályzatoknak a 18%-a került feldolgozásra a 2008. évben. E szabályzatokkal kapcsolatban 375 esetben történt intézkedés az alábbiak szerint

INTÉZKEDÉSEK

<i>Intézkedés típusa</i>	<i>Intézkedések száma</i>
<i>Végzés: kérelem érdemi vizsgálat nélkül történő elutasítása</i>	228 db
<i>Hiánypótlás</i>	17 db
<i>Szabályzat jóváhagyása határozattal</i>	10 db
<i>Illetékesség miatt történő iratáttétel az PSZÁF, MKEH, Könyvvizsgálói és Ügyvédi kamarák részére</i>	120 db
<i>Összesen :</i>	375 db

III. Helyszíni ellenőrzés

A PIO felügyeleti jogkörében eljárva 2008. november 18-án kezdte meg az ingatlanügylettel kapcsolatos tevékenységet folytató, valamint a könyvviteli (könyvelői), adószakértői, okleveles adószakértői, adótanácsadói tevékenységet megbízási, illetve vállalkozási jogviszony alapján folytató szolgáltatók helyszíni ellenőrzését. Az ellenőrzések a Pmt. rendelkezései szerint a Ket. alapján – hatósági ellenőrzés formájában – kerültek lefolytatásra.

Bejelentés-tipológia

A PIO a Pmt. 23. § (10) bekezdése alapján a bejelentések eredményességéről és az eredményességet előmozdító javaslatáról internetes honlapján félévente köteles tájékoztatást adni. A 2008. második félévére vonatkozó tájékoztatásra az Éves Jelentésben kerül sor és az eredményességet mutató

statisztikai adatok mellett a hasznos bejelentések tipizálást is magában foglalja.³ Az alábbi pontok olyan csoportosított jellemzőkkel rendelkező bejelentés-tipológiát adnak, amelyek a PIO részéről a Pmt. 26. §-ban meghatározott keretek között a bejelentések eredményes továbbítását jelentették. E bejelentés-tipológiának a célja, hogy a szolgáltatók számára olyan – nem kizárólagos jellegű – iránymutatást adjon, amelyek a bejelentéseket megalapozó körülmények felismeréséhez nyújtanak támpontokat. Továbbá azon szolgáltatók számára általános szinten pozitív visszajelzéseként is szolgálnak, akik a bejelentéseiket az Éves Jelentésben megjelenő iránymutatással összhangban teljesítették az Éves Jelentés kibocsátását megelőzően is.

Tekintettel arra, hogy a 2008-as statisztikai adatok alapján a bejelentések 80%-át a bankok tették, a bejelentés-tipológia is elsősorban banküzemi kontextusban értelmezhető. A bejelentés-tipológiában megjelenő egy-egy jellemző még nem jelent automatikus gyanúokat. Továbbá kiemelendő, hogy a PIO az egyes bejelentéseket nem elkülönítetten elemzi, értékeli, hanem a tartalmilag (érdemben) összekapcsolható bejelentéseket akkor is egyesíti, ha azok nem egy szolgáltatótól érkeztek.

A/

A bejelentés(ek)ből megállapítható, hogy egy gazdasági társaság a bankszámlájára beérkező összegeket közel ugyanolyan értékben azonnal, vagy rövid időn belül továbbutalja.

Jellemzői:

- Csak a pénzforgalmi (banki) költségek miatt van eltérés az utalások között, vagy, hogy az adott időszak alatt a bejövő és kimenő tételek összege közel azonos;
- Az érintett gazdasági társaságok (a bejelentésben forrás- vagy célszámlaként megjelenő) bankszámláit ugyanaz a szolgáltató vezeti;
- Folyamatos készpénzfelvétel a tranzakció-sorozatban érintett gazdasági társaság bankszámlájáról;
- A fenti tranzakció-sorozat során külföldi bankszámláról, vagy külföldi székhelyű gazdasági társaság magyarországi bankszámlájáról is érkeznek jóváírások;
- A racionális gazdasági tevékenységre utaló jellemzők hiányoznak (pl. nincs bérkifizetés, nincsenek működési költségek /telefon, közmű, stb./)

B/

Egy természetes személy folyamatosan nagy összegű készpénzt fizet be forintban vagy más pénznemben saját, illetve más természetes személyek lakossági bankszámláira.

Jellemzői:

- A befizetett összegeket különböző, jellemzően külföldi székhelyű gazdasági társaságoknak kerülnek továbbutalásra;
- Az átutalások mögött vélhetően gazdasági események (jellemzően áruellenérték kifizetések) állnak, amelyet alátámaszt az átutalt pénzüsszegek nagysága, illetve az, hogy rendszeres és üzletszerű tevékenységre utalnak;
- Az átutalások közlemény rovatai árumozgásra utalnak (pl. goods, invoice nr.);
- A pénzeszközökkel folyamatosan sajátjukként rendelkeznek, az esteleges bankon belüli tranzakciókra (betétlekötés, átvezetés másik, szintén saját lakossági számlára) személyesen adnak megbízást.

³ 2008. december 15-étől a Pmt. szerinti szolgáltatók bejelentéseiket védelemmel ellátott elektronikus üzenet útján (elektronikus bejelentés) kötelesek megtenni. E tájékoztatónak nem célja az elektronikus bejelentés technikai háttérének, tényleges megvalósulásának és a gyakorlati működésből levonható következtetéseknek a bemutatása. Az elektronikus bejelentés technikai háttéréről információ érhető el a www.vam.gov.hu/pio oldalon, az elektronikus bejelentési rendszer tényleges megvalósulásának, valamint a gyakorlati működésből levonható következtetéseknek a bemutatása legalább félév elteltével valósítható meg.

C/

A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján pénzváltási tevékenység végzésére engedéllyel rendelkező pénzügyi vállalkozás (gazdasági társaság) tagja és/vagy vezető tisztségviselője a saját magánbankszámláján (üzletszerű tevékenységnek látszó) napi rendszerességgel jelentős összegű pénzváltást folytat.

A magánbankszámla-forgalmi adatok vizsgálata során gyanúok lehet a többféle devizaszámla használata, illetve a gyakori, akár napi szinten megvalósuló konverziók és készpénzbefizetések, illetve készpénzfelvételek.

D/

A természetes személy különböző összegeket – jellemzően készpénzben – vesz fel olyan gazdasági társaságok bankszámláiról, amelyeknek vezető tisztségviselője és/vagy tagja (tulajdonosa).

Jellemzői:

- Számos esetben naponta, illetve hetente több alkalommal is történnek készpénzfelvételek;
- Az érintett gazdasági társaságok száma a tízet is meghaladhatja;
- Olyan gazdasági társaságok is felmerülhetnek, amelyekben az előbbi természetes személy sem tagként (tulajdonosként), sem vezető tisztségviselőként nem jelenik meg, de a gazdasági társaság számlája felett ő is rendelkezésre jogosult;
- A gazdasági társaságokra jellemző, hogy fő tevékenységüket általában építőipari, takarítási szolgáltatás végzése képezi;
- A gazdasági társaságok számláira beérkező átutalásokat teljesítők között megtalálhatóak kulturális intézmények (színházak), alapítványok, felsőoktatási intézmények (egyetem, főiskola), gazdasági társaságok (amelyek jellemzően tanácsadási tevékenységgel, sajtóval, médiával, televíziós műsorszórással, filmgyártással, marketinggel, reklámmal, rendezvényszervezéssel, számítástechnikával, web marketinggel foglalkoznak), sportklubok és technikai sportokhoz, illetve sportrendezvények szervezéséhez kapcsolható gazdasági társaságok;
- Az átutalt összegeket – a szokásos kereskedelmi forgalomtól eltérően – minden gazdasági társaság bankszámlájáról készpénzben veszi fel a természetes személy;
- A számla egyenlegét folyamatosan alacsonyan tartják (a beérkező összegek felvétele azonnal, vagy rövid időn belül valósul meg)

E/

- A bejelentésekben gyakran megjelennek olyan ügyvédi letéti számla-adatok is, amelyekben a hitelintézet olyan tényekre, adatokra, körülményekre utal, hogy tranzakciók nem az ügyvédi letéti számla alapfunkciójához köthetnek.

F/

Az elkövetők interneten hirdetnek megvételre különböző termékeket (leggyakrabban mobiltelefon, mp3-lejátszó, személygépkocsi), melyek leszállítását a vételár egészének vagy meghatározott részének az általuk megadott bankszámlára érkezését követően ígérik.

A sértettek az összeget a megadott bankszámlára átutalják, azonban az áru leszállítása részükre a megbeszélten napon és időben nem történik meg. A sértettek megpróbálják pénzüket visszaszerezni, és számlavezető bankjuktól – csalásra hivatkozva – kérik a már elutalt összeg visszahívását, azonban ez már nem lehetséges, ugyanis addigra az utalás kedvezményezettjének számlájára az összeg átkönyvelése megtörténik, sőt számos esetben az elkövetők készpénzben felveszik a csalárd módon megszerzett összeget.

Az utalásban kedvezményezettként feltüntetett bankszámlát vezető magyarországi hitelintézetet az utalást végrehajtó külföldi székhelyű hitelintézet SWIFT üzenet formájában értesíti a csalásról (csalás jellegű tevékenységről), illetve annak gyanújáról.

Javasoljuk, hogy a kedvezményezett bankszámláját vezető magyarországi hitelintézet a csalásról szóló SWIFT üzenet beérkezését követően a Pmt. 24.§ (1) bekezdése alapján függessze fel az ügyleti megbízás teljesítését, és haladéktalanul tegyen bejelentést a PIO-ra.

Tekintettel arra, hogy a Pmt. 24. §-a alapján a PIO ellenőrzésének a lefolytatására korlátozott idő áll rendelkezésre, kérjük, hogy a hitelintézet a bejelentésében az alábbiakra is térjen ki:

- Az ügyleti megbízás teljesítésének felfüggesztésére történő utalás;
- A Pmt. 23.§ (1) bekezdésében szereplő adatok (magánszemély, jogi személy adatai, számlaszám stb.);
- A felfüggesztéssel érintett számla tekintetében a számlaforgalmi adatok (legalább a felfüggesztést megelőző két hétre visszamenőleg);
- A SWIFT üzenetek másolatai (az érintett utalások tekintetében);
- A számlanyitással kapcsolatos dokumentumok (magánszemély esetén azonosító okmányok másolatai is, jogi személyeknél cégdokumentumok is);
- A tájékoztatás az érintett bankszámla tulajdonosával, illetve a bankszámla felett rendelkezni jogosulttal kapcsolatba hozható – szintén a hitelintézetnél vezetett – további bankszámlákról.

Amennyiben a SWIFT üzenet elégtelen információt tartalmaz, kérjük, hogy a hitelintézet vegye fel a kapcsolatot a külföldi székhelyű hitelintézettel annak érdekében, hogy az alábbi kérdések tisztázva legyenek:

- Mi volt ténylegesen a csalás jellegű tevékenység?
- Tett-e feljelentést/bejelentést a sértett?
- Milyen hatóságnál tette a feljelentést/bejelentést a sértett?
- Indult-e büntetőeljárás a feljelentés/bejelentés alapján, amennyiben igen, milyen ügyszám alatt?
- Milyen bűncselekmény elkövetésének a gyanúja alapján indult a büntetőeljárás?